

Η ΣΤΑΣΗ ΤΩΝ ΑΓΙΩΝ ΑΠΕΝΑΝΤΙ ΣΤΗΝ ΑΙΡΕΣΗ ΚΑΙ ΤΟ ΣΧΙΣΜΑ (αρχιμ. Νικόλαος Πουλάδας)

α) ερώ εμόν ουδεν

β) θα χαρακτηρίζονταν: ακραίοι, χριστιανοταλιμπάν, κολλημένοι, φανατικοί, σκληροπυρηνικοί

γ) Σκληροί σε: α) αιρεσιάρχες β) ακόλουθους που γνώρισαν την Ορθοδοξία και την απέρριψαν πεισματικά γ) όχι στον απλό λαό που έχει άγνοια

1) Πρώτη προτεραιότητα η ΟΡΘΗ ΠΙΣΤΗ. Όταν αυτή κινδυνεύει τα αφήνουν όλα πίσω.

ΜΕΓΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ (+356)

« Έπειτα επειδή τον παρακάλεσε και ο επίσκοπος και όλοι οι αδελφοί, κατέβηκε από το όρος. Όταν μπήκε στην Αλεξάνδρεια αποκήρυξε τους αρειανούς λέγοντας, ότι αυτή είναι η πιο φοβερή αίρεση και πρόδρομος του αντιχρίστου... για αυτό καμία απολύτως επικοινωνία να μην έχετε με τους ασεβέστατους αρειανούς...» (Μ. Αθανασίου, Βίος οσίου Αντωνίου, ΕΠΕ,τομ. 11, σελ 131-133)

2) Όλα τα ανέχονταν αρκεί να μην έθιγε κάποιος την πιο ευαίσθητη χορδή τους, την πίστη.

ΜΕΓΑΣ ΑΝΤΩΝΙΟΣ (+356)

«Όταν επίσης κάποτε οι αρειανοί είχαν διαδώσει ψευδώς ότι ο Αντώνιος είχε την ίδια πίστη με αυτούς, αγανάκτησε και θύμωνε εναντίον τους» (ο.π.)

ΓΕΡΟΝΤΙΚΑ

ε'. Έλεγαν για τον Αββά Αγάθωνα, ότι πήγαν μερικοί σ' αυτόν, έχοντας ακουστά ότι ήταν στολισμένος με μεγάλη διάκριση. Και θέλοντας να τον δοκιμάσουν αν οργίζεται, του λένουν: «Συ είσαι ο Αγάθων; Ακούσαμε για σένα ότι είσαι ακόλαστος και περήφανος». Και εκείνος τους λέγει: «Ναι, έτσι είναι». Και του λένουν: «Συ είσαι ο Αγάθων ο φλύαρος και φιλοκατήγορος;». Και τους αποκρίνεται: «Εγώ είμαι». Του λένουν πάλι: «Συ είσαι ο Αγάθων ο αιρετικός;». Και αποκρίθηκε: «Δεν είμαι αιρετικός». Τον παρακάλεσαν λοιπόν, λέγοντας:«Πες μας, γιατί τόσα σου είπαμε και τα παραδέχθηκες και το τελευταίο δεν το άντεξες;». Τους λέγει: «Τα πρώτα τα παίρνω επάνω μου. Γιατί χρέος είναι για την ψυχή μου. Άλλα το αιρετικός είναι χωρισμός από τον θεό και δεν θέλω να χωρισθώ από τον Θεό».

ΜΕΓΑΣ ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ (+378)

«Εμείς οί ὀρθόδοξοι, ἔπαρχε, εἴμαστε καλοὶ καὶ ταπεινοὶ ὅσο κανεὶς ἄλλος. Ὅχι μόνο στὸ βασιλιὰ δὲ φερόμαστε ὑπεροπτικά, μὰ οὔτε καὶ στὸν πιὸ μικρὸ ἄνθρωπο. Ἄν ὁμως τύχει νὰ κινδυνεύει ἡ πίστη στὸ Θεό, τότε περιφρονοῦμε τὰ πάντα»

«Μπορεί όλες οι άλλες ενέργειές μας να είναι αξιοθρήνητες, αλλά ως προς το συγκεκριμένο αυτό σημείο τολμώ να καυχίμαι εν Κυρίῳ ότι δεν είχα ποτέ πλανημένες τις περί Θεού απόψεις» (ΕΠΕ 2, 75)

3) Σε θέματα πίστης ήταν ΑΠΟΛΥΤΟΙ. Τα λόγια τους όχι στρογγυλεμένα, ξεκάθαρα.

ΤΕΡΤΥΛΛΙΑΝΟΣ (150-225/240)

«Όσοι είναι αιρετικοί, δεν είναι δυνατόν να είναι Χριστιανοί» (PL 2,51)

ΙΠΠΟΛΥΤΟΣ ΡΩΜΗΣ (+ 235)

«Επιχειρούν να αποκαλούν τους εαυτούς τους, αυτοί που δεν κοκκινίζουν από ντροπή, καθολική εκκλησία» (PG 15,3387A)

ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ ΚΑΡΧΗΔΟΝΟΣ (+258)

«Όποιος χωρίζεται από την Εκκλησία συνδέεται με μοιχαλίδα... Αυτός που δεν έχει την Εκκλησία ως Μητέρα του, ούτε τον Θεό μπορεί να έχει ως Πατέρα του. Όσο μπόρεσε να σωθεί από τον κατακλυσμό όποιος ήταν έξω από την κιβωτό, άλλο τόσο μπορεί να σωθεί όποιος είναι έξω από την Εκκλησία... Αυτός που μετέχει σε συνάξεις σε ξένους τόπους και όχι στην Εκκλησία, διασπά την Εκκλησία του Χριστού...»(Περί της ενότητας,κεφ. 6)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

«αυτός που εκπίπτει από αυτήν (την ορθόδοξη πίστη) ούτε μπορεί να είναι, αλλά ούτε και να λέγεται Χριστιανός» (ΕΠΕ,4,165)

ΑΜΒΡΟΣΙΟΣ ΜΕΔΙΟΛΑΝΩΝ (373-397 επίσκοπος)

«Αρνείται τον Χριστό εκείνος, ο οποίος δεν ομολογεί όλα τα του Χριστού» (PL 15,1611)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ (+749)

«Αυτός που δεν πιστεύει σύμφωνα με την παράδοση της Εκκλησίας, είναι άπιστος» (PG 94,1128A)

ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

«Υπάρχουν άνθρωποι οι οποίοι άκουσαν αυτόν (τον Πολύκαρπο Σμύρνης) να λέει ότι ο Ιωάννης, ο μαθητής του Κυρίου, όταν πήγε στην Έφεσο να λουστεί και αφού είδε μέσα τον Κήρινθο (αιρεσιάρχη), βγήκε από τα λουτρά χωρίς να λουστεί, λέγοντας επ' ευκαιρία: ας φύγουμε, μήπως καταπέσει και το λουτρό, αφού είναι μέσα ο Κήρινθος, ο εχθρός της αλήθειας. (Εκκλησιαστική Ιστορία Δ 14,6-7)

ΚΟΣΜΑΣ ΑΙΤΩΛΟΣ

«Όλες οιπίστες είναι ψεύτικες, κάλπικες, όλες του διαβόλου. Τούτο εκατάλαβα αληθινόν, θεϊόν, ουράνιον, σωστόν τέλειον και δια λόγου μου και δια λόγου σας πως μόνη η πίστις των ευσεβών και Ορθόδοξων χριστιανών είναι καλή και αγία» (Κοσμά Αιτωλού, Διδαχή Α, 1)

4) Όταν χρειάζοταν ήταν ΑΥΣΤΗΡΟΙ. Όχι όμως ΣΚΛΗΡΟΙ και ποτέ με εμπάθεια

ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΘΕΟΦΟΡΟΣ (+ 110)

«Τι με ωφελεί κάποιος εάν επαινεί εμένα και βλασφημεί τον Κύριό μου, μη ομολογώντας ότι έφερε σάρκα; Εκείνος που δεν ομολογεί αυτό, τον έχει αρνηθεί τελείως, όντας νεκροφόρος...» (προς Σμυρναίους, ΕΠΕ 4 135-139)

- ο ΡΕΝΑΝ (ΘΗΣΑΥΡΟΣ 1366)

ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ Οι δύο λόγοι του Νεστορίου

«Ο αββάς Κυριακός (5ος-6ος αι.) ήταν πρεσβύτερος στη λαύρα του Καλαμώνος, κοντά στον ποταμό Ιορδάνη. Κάποτε διηγήθηκε τα έξης «Μια νύχτα είδα στον ύπνο μου να στέκουν έξω από το κελί μου μία πορφυροντυμένη γυναίκα με σεμνή εμφάνιση και δύο άνδρες ιεροπρεπείς και σεβάσμιοι. Κατάλαβα πώς ή γυναίκα ήταν ή ίδια ή Υπεραγία Θεοτόκος, ενώ από τούς άνδρες ο ένας ήταν ο άγιος Ιωάννης ο Θεολόγος και ο άλλος ο Τίμιος Πρόδρομος.

Βγήκα από το κελί και τούς παρακάλεσα να περάσουν μέσα για να το ευλογήσουν. Η Θεοτόκος όμως αρνήθηκε. Εγώ επέμεινα για πολλή ώρα να την παρακαλώ, οπότε εκείνη αποκρίθηκε αυστηρά:

- Έχεις τον εχθρό μου στο κελί σου και πώς θέλεις να μπω ;

Αυτό είπε κι έφυγε.

"Όταν ξύπνησα, άρχισα να σκέπτομαι στενοχωρημένος μήπως αμάρτησα με τον λογισμό απέναντι της. Στο κελί μου δεν υπήρχε άλλος κανείς παρά μόνο εγώ. Για πολλή ώρα εξέταζα τον εαυτό μου, άλλα δεν βρήκα να έσφαλα σε τίποτε απέναντι της.

Σηκώθηκα τότε πολύ λυπημένος και πήρα να διαβάσω ένα βιβλίο, για να διώξω τη λύπη με την ανάγνωση. Το βιβλίο ήταν του αγίου Ησυχίου, πρεσβυτέρου των Ιεροσολύμων.

Καθώς το ξεφύλλιζα, βρήκα προς το τέλος δύο λόγους τού δυσσεβούς Νεστορίου. Κατάλαβα αμέσως ότι αυτός είναι ο εχθρός της Θεοτόκου. Σηκώθηκα τότε και το επέστρεψα σ' αυτόν πού μου το είχε δώσει λέγοντας:

- Πάρε το βιβλίο σου, αδελφέ, γιατί περισσότερο ζημιώθηκα παρά ωφελήθηκα.

Κι όταν του εξήγησα τα συμβάντα, έκοψε με ζήλο τούς δύο λόγους του Νεστορίου και τούς πέταξε στη φωτιά λέγοντας:

Δεν θα παραμείνει στο κελί μου ο εχθρός της Υπεραγίας Θεοτόκου και αιειπαρθένου Μαρίας».

ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ Η αιρετική πατρικία

Κάποια πατρικία, πού λεγόταν Κοσμιανή (6ος αι.), ήρθε μια νύχτα να προσκυνήσει τον Πανάγιο Τάφο στην Ιερουσαλήμ. Καθώς πλησίαζε, της παρουσιάσθηκε η Κυρία Θεοτόκος μαζί με άλλες γυναίκες και της είπε:

- Δεν επιτρέπεται να μπεις εδώ, γιατί δεν είσαι δική μας.

Το είπε αυτό, γιατί η Κοσμιανή άνηκε στην αίρεση του Σεβήρου. Εκείνη όμως επέμενε και παρακαλούσε να της επιτρέψει την είσοδο. Τότε η Θεοτόκος αποκρίθηκε:

- Είναι αδύνατο να μπεις εδώ μέσα, αν προηγουμένως δεν έρθεις σε μυστηριακή κοινωνία μ' εμάς.

Κατάλαβε τότε η πατρικία ότι η είσοδός της εμποδίζεται επειδή είναι αιρετική, και ότι αν δεν προσέλθει στην Ορθόδοξη Εκκλησία, δεν πρόκειται να προσκυνήσει τον Πανάγιο Τάφο.

Έτσι κι έκανε. Πρώτα-πρώτα εγκατέλειψε την αίρεση του Σεβήρου, κι ύστερα μετανοημένη κάλεσε τον διάκονο και μετέλαβε τα άχραντα μυστήρια. Τότε προχώρησε ανεμπόδιστα και προσκύνησε το ζωποιοό μνήμα του Σωτήρος Χριστού. (Εμφανίσεις και θαύματα της Παναγίας σελ. 132-134. Ιεράς Μονής Παρακλήτου)

5) Χρησιμοποιούν λόγια αυστηρά. Όχι κατάκριση αλλά ΚΡΙΣΗ και ξεκάθαρο ΕΛΕΓΧΟ.

ΠΑΥΛΟΣ: ΛΥΚΟΙ ΒΑΡΕΙΣ (Πραξ. 20,29), **ΙΩΑΝΝΗΣ:** αντίχριστοι (Α Ιω. β 18,22)

ΔΙΑΤΑΓΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

«να φυλάγεστε, επίσκοποι, από τις τρομερές και επικίνδυνες και αθέμιτες αιρέσεις, αποφεύγοντάς τις σαν φωτιά που καίει όσους τις πλησιάζουν.» (ΕΠΕ 1,275 (1-5))

«... πιο ασεβείς από τους Ιουδαίους και πιο άθεοι από τους Έλληνες» (ΕΠΕ 1, 303)

«ας αποφύγουμε τους πολύθεους και χριστοκτόνους και καταραμένους και άθεους αιρετικούς» (ΕΠΕ 1, 321)

ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΘΕΟΦΟΡΟΣ (+ 110)

«Σας παρακαλώ λοιπόν... να χρησιμοποιείτε μόνο τη χριστιανική τροφή, και να αποφεύγετε τα ξένα βότανα, δηλαδή τους αιρετικούς, οι οποίοι... δίνουν θανάσιμο δηλητήριο μαζί με μίγμα κρασιού και μελιού, το οποίο παίρνει ευχαρίστως όποιος το αγνοεί, παίρνοντας έτσι με την κακή ηδονή τον θάνατο» (προς Τραλλιανούς ΕΠΕ 4,107)

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ (+ περί το 165)

«Με κανέναν από αυτούς δεν κοινωνούμε εμείς, οι οποίοι θεωρούμε ότι αυτοί είναι άθεοι και ασεβείς... και αντί να σέβονται τον Ιησού ομολογούν αυτόν μόνο κατ' όνομα. Και λένε τους εαυτούς τους Χριστιανούς...» (Διάλογος 35,5-6,ΕΠΕ Απολογηταί τόμος 1, σελ.357)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

«Έτσι πλέον εχαρακτήρισθη αίρεσις η κακοδοξία του Αρείου... ωνομάσθη χριστομάχος και εθεωρήθη πρόδρομος του Αντίχριστου....» (Κατά Αρειανών Α,2, ΕΠΕ 2,43-47)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΝΑΪΤΗΣ (+649)

«Ως ξένους και εχθρούς του Θεού θα εννοήσουμε εκείνους που βλέπουμε να είναι ή αβάππιστοι ή να μην έχουν ορθή πίστη» (Κλίμαξ Λόγος Α,2).

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ ΠΟΠΟΒΙΤΣ

«Ό Οικουμενισμός», παρατηρεί, «είναι κοινόν όνομα διά τούς ψευδοχριστιανισμούς, διά τάς ψευδοεκκλησίας τής Δυτικής Εύρώπης. Μέσα του εύρίσκεται ή καρδιά όλων τών εύρωπαϊκών ούμανισμών, μέ επί κεφαλής τόν Παπισμόν. Όλοι δέ αύτοί οί ψευδοχριστιανισμοί, όλαι αί ψευδοεκκλησiai, δέν είναι τίποτε άλλο παρά μία αίρεσις παραπλεύρως εις τήν άλλην αίρεσιν. Τό κοινόν εύαγγελικόν όνομά των είναι ή παναίρεσις. (Διατί; Διότι εις τό διάστημα τής ιστορίας αί διάφοροι αίρέσεις ήρνούντο ή παρεμόρφωνον ιδιώματα τινά του Θεανθρώπου καί Κυρίου Ιησοϋ, αί δέ εύρωπαϊκαί αύται αίρέσεις άπομακρύνουν όλόκληρον τόν Θεάνθρωπον καί εις τήν θέσιν του τοποθετοϋν τόν Εύρωπαϊον άνθρωπον.) Έδω δέν ύπάρχει ούσιαστική διαφορά μεταξύ του Παπισμοϋ, Προτεσταντισμοϋ, Οικουμενισμοϋ καί άλλων αίρέσεων, ών τό όνομα “λεγεών»[1]. Όρθόδοξος Έκκλησία καί Οικουμενισμός, Έκδοσις Όρθόδοξος Κυψέλη, Θεσσαλονίκη 1974, σελ. 224.

6) Συνδέουν άφοβα τις αιρέσεις και τους αιρετικούς με τον ΔΙΑΒΟΛΟ.

ΔΙΑΤΑΓΑΙ ΑΠΟΣΤΟΛΩΝ

«Όλοι αυτοί (οι αιρετικοί) είναι όργανα του διαβόλου και «υιοί της οργής»(Εφεσ.2,3)» (ΕΠΕ 1, 289)

ΠΟΛΥΚΑΡΠΟΣ ΣΜΥΡΝΗΣ (+156)

«Όποιος δεν ομολογεί το μαρτύριο του σταυρού, προέρχεται από τον διάβολο, ενώ όποιος προσαρμόζει τα λόγια του Κυρίου στις δικές του επιθυμίες και λέει, ότι ούτε ανάσταση ούτε κρίση ύπάρχει, αυτός είναι πρωτότοκος του Σατανά.» (προς Φιληππησίους 7,ΕΠΕ 347-349)

«Ο Πολύκαρπος προσωπικά όταν είδε κάποτε τον Μαρκίωνα να έρχεται προς αυτόν και να λέει, «αναγνώρισέ μας», απάντησε, «αναγνωρίζω, αναγνωρίζω τον πρωτότοκο του Σατανά» (Εκκλησιαστική Ιστορία Δ 14,6-7)

ΙΓΝΑΤΙΟΣ ΘΕΟΦΟΡΟΣ (+ 110)

«Αποφεύγετε λοιπόν τις άθεες αιρέσεις, διότι είναι εφευρέσεις του διαβόλου, του πρώτου κακού φιδιού» (Προς Τραλλιανούς 10,ΕΠΕ 4,211)

«Αυτός που κάνει κάτι κρυφά από τον επίσκοπο, λατρεύει τον διάβολο» (προς Σμυρναίους, ΕΠΕ 4 135-139)

ΙΟΥΣΤΙΝΟΣ (+ περί το 165)

«Και τον Μαρκίωνα από τον Πόντο, τον προέβαλαν οι κακοί δαίμονες... Πολλοί, αφού πείστηκαν σε αυτόν... μας περιγελούν... αρπαγμένοι χωρίς λογική σαν αρνιά από λύκο γίνονται βορά άθεων δογμάτων και των δαιμόνων» (Απολογία Α, ΕΠΕ,σελ. 177)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

«Να, εμείς μεν αποδεικνύουμε ότι η άποψη αυτή πέρασε από τη μία γενιά των Πατέρων στην άλλη. Εσείς όμως νέοι Ιουδαίοι και μαθητές του Καϊάφα, ποιους άραγε έχετε να δείξετε πατέρες των λόγων σας; Κανέναν από τους σοφούς και συνετούς δεν μπορείτε να αναφέρετε, διότι όλοι σας αποστρέφονται εκτός από μόνον τον διάβολο. Πράγματι, μόνος αυτός είναι ο πατέρας της αποστασίας σας, αυτός έσπειρε ευθύς εξ' αρχής την ασέβεια αυτή μέσα σας» (απευθύνεται στους Αρειανούς, ΕΠΕ 9, 107)

«Λοιπόν εις κάθε αίρεσιν, αφού μετεμορφώθη ο διάβολος με τέτοιον τρόπον, υπεπιθύρισε λόγια γεμάτα πονηρίαν... Λοιπόν ήλθεν ο διάβολος ο οποίος δια μέσου κάθε αιρέσεως λέγει ' Εγώ είμαι ο Χριστός, και η αλήθεια ευρίσκεται εις εμέ ', και έκαμεν ο συκοφάντης την κάθε μίαν απ' αυτάς, αλλά και όλας μαζί, να ψεύδωνται» (ΕΠΕ 10,23-33)

7) Αρνούνται την εγκυρότητα του ΒΑΠΤΙΣΜΑΤΟΣ των αιρετικών και της ΙΕΡΩΣΥΝΗΣ τους ΔΙΑΤΑΓΑΙ

«Όσοι δέχονται από ασεβείς το μόλυσμα (το δικό τους βάπτισμα δηλ.), αυτοί γίνονται οπαδοί της διδασκαλίας τους. Γιατί εκείνοι δεν είναι ιερείς... ούτε φυσικά όσοι βαπτίζονται από αυτούς έχουν μνηθεί, αλλά είναι μολυσμένοι, επειδή δεν παίρνουν άφεση των αμαρτιών τους, αλλά δεσμό της ασέβειας» (ΕΠΕ 1, 301)

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ

«το βάπτισμα που χορηγούν είναι ανώφελον, καθ' όσον υστερεί εις ευσέβειαν, εις τρόπον ώστε αυτός που ραντίζεται απ' αυτούς ρυπαίνεται μάλλον με ασέβειαν παρά λυτρώνεται» (Κατά Αρειανών Β, ΕΠΕ 2,335)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

«...να έχω κατέλθει (στο βάπτισμα) δια να τελειωθώ, και να ανέλθω ατελέστερος' να έχω βαπτισθί δια να ζήσω, και να νεκρωθώ εις το ύδωρ, όπως τα έμβρυα τα αποθανόντα κατά τας ωδίνας και λαβόντα μαζί με την γέννησιν σύντροφον τον θάνατον. Τι με καθιστάς μακάριον και συγχρόνως άθλιον, νεοφώτιστον και αφώτιστον, θείον και άθεον» (ΕΠΕ 2, 121-123)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

«Εκείνοι που δεν βαπτίστηκαν στα παραδεδομένα σε μας ονόματα, στην πραγματικότητα δεν βαπτίστηκαν...» (ΕΠΕ 1,σελ. 187,189)

«Δεν αναγνωρίζω ως επίσκοπο ούτε θα συγκαταριθμήσω μεταξύ των ιερέων του Χριστού αυτόν που προβλήθηκε στην αρχή (=χειροτονήθηκε) από τα βέβηλα χέρια (αιρετικού αρχιερέα) για κατάλυση της πίστης» (ΕΠΕ, τόμος 3,227)

8) Αρνούνται την εγκυρότητα της «Θ. ΕΥΧΑΡΙΣΤΙΑΣ» τους. Απορρίπτουν τη Λατρεία τους. ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΣ

«δεν πρέπει να προσκυνούμε το Θεό έξω από την Εκκλησία. Λέει βεβαίως αυτό για τις συναθροίσεις των ετεροδόξων. Η λατρεία του Θεού δεν πρέπει να τελείται εκτός της Εκκλησίας, αλλά σε αυτήν την αυλή του Θεού. Μην επινοείτε, λέει, δικές σας αυλές και συναγωγές διότι μία είναι η άγια αυλή του Θεού»(εις Ψαλμόν 28, ΕΠΕ 5,231)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ

«Έχουν ούτοι (οι αιρετικοί) τους οίκους, ημείς τον ένοικον' ούτοι τους ναούς, ημείς τον Θεόν» (ΕΠΕ 2, 117-119)

ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ (412-444 επίσκοπος)

«Αυτοί που συνδέονται με τους ασεβείς αιρετικούς και συμμετέχουν στα θυσιαστήριά τους... πολλαπλασιάστηκαν λοιπόν σε αυτούς τα θυσιαστήρια που ωθούν στην αμαρτία, θυσιάζοντας τον αμνό έξω από την θεία και ιερή αυλή, δηλαδή την Εκκλησία» (ΕΠΕ 21,339)

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«Ας αποστρεφόμεστε τις συγκεντρώσεις των αιρετικών» (PG 56,256)

ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΙΕΡΟΣΟΛΥΜΩΝ (+387)

«Κατά κυριολεξία βέβαια θά μπορούσε κανείς πραγματικά νά ονομάσει «έκκλησία πονηρευομένων» τίσ συνάξεις τών αιρετικών... Κι αν καμιά φορά βρεθείς σέ ξένη πόλη, όποια καί αν είναι, νά μή ρωτᾶς άπλῶς ποῦ είναι ὁ Ναός -γιατί καί οἱ ἄλλοι άσεβείς αίρετικοί τολμοῦν νά αποκαλοῦν τίσ σπηλιές τους Ναούς- οὔτε νά ρωτᾶς άπλῶς ποῦ είναι ἡ Ἐκκλησία, αλλά νά ζητᾶς νά

μάθεις «ποῦ βρίσκεται ἡ Καθολικὴ Ἐκκλησία» (Κυρίλλου Ἱεροσολύμων Κατήχηση 18,26 μετάφρ. Εκδ. Ετοιμασία)

ΑΥΓΟΥΣΤΙΝΟΣ (+430)

«Στους αιρετικούς εκείνους που αποκαλούν τους εαυτούς τους Χριστιανούς, ο Χριστός είναι παρών με το όνομα μόνο, στην πραγματικότητα όμως και αληθινά δεν είναι ανάμεσά τους» (PL 40,233)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΔΑΜΑΣΚΗΝΟΣ

«Με ὅλη τη δύναμή μας ας προσέξουμε να μην παίρνουμε μετάληψη αιρετικών, ούτε να δίνουμε «Διότι μη δίνετε τα ἅγια στα σκυλιά» λέει ο Κύριος... για να μην γίνουμε συμμέτοχοι στην κακοδοξία τους και την καταδίκη τους» (Ἐκδοσις... ΕΠΕ, 1,475)

ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΣΤΟΥΔΙΤΗΣ (+826)

«Διότι το να κοινωνάει κάποιος από αιρετικό... αποξενώνει από το Θεό και καθιστά οικείο με τον Διάβολο»

«...Ἡ κοινωνία από τους αιρετικούς δεν είναι κοινός ἄρτος, ἀλλὰ δηλητήριο, που δεν βλάπτει το σώμα, ἀλλὰ αμαυρώνει και σκοτίζει την ψυχή...»(ΕΠΕ 3,387)

ΣΥΜΕΩΝ ΘΕΣΣΑΛΟΝΙΚΗΣ (+1429)

«Ο διάβολος τους μεν αιρετικούς τους ωθεί στην προσευχή, επειδή ακριβώς η προσευχή τους είναι βλασφημία» (Ἄπαντα σελ. 392)

9) Λένε ὅτι ἡ ΠΑΡΘΕΝΙΑ και οἱ ΑΡΕΤΕΣ τους εἶναι ἄκυρες και ἄμισθες

ΙΓΝΑΤΙΟΣ

«Καθένας που λέει διαφορετικά πράγματα από αυτά που εἶναι καθορισμένα, ἔστω και αν εἶναι αξιόπιστος, και αν νηστεύει και αν μένει παρθένος και αν κάνει θαύματα και αν προφητεύει, να σου φαίνεται λύκος με προβιά προβάτου που δουλεύει για την καταστροφή των προβάτων. Εάν κάποιος αρνείται τον σταυρό και ντρέπεται το πάθος, να θεωρείται από σένα ως ο ἴδιος ο σατανάς· «και εἴν μοιράσει τα υπάρχοντά του στους φτωχούς, και αν μετακινεῖ βουνά και αν παραδώσει το σώμα του να καεί», να εἶναι για σένα μισητός» (προς Ἴρωνα, ΕΠΕ, τομ. 4, σελ. 305)

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«Οἱ αιρετικοί που ζουν παρθενικά, ἔχουν γίνει υπεύθυνοι για την τιμωρία που αρμόζει στους πόρνους» (ΕΠΕ 21,405)

ΙΩΑΝΝΗΣ ΣΙΝΑΪΤΗΣ (+649)

«ὅποιος δεν ἔχει πίστη ὀρθή, ἀλλὰ πράττει ἴσως κάποια καλά, μοιάζει με εκείνον που αντλεί νερό και το αδειάζει σε τρυπημένο πιθάρι» (Κλίμαξ Λόγος ΚΣΤ,Γ 43)

10) Ακόμη και το ΜΑΡΤΥΡΙΟ των αιρετικών δεν εἶναι θεάρεστο

ΚΥΠΡΙΑΝΟΣ ΚΑΡΧΗΔΟΝΟΣ (+258)

«Νομίζουν, ὅτι εἶναι ο Χριστός μαζί τους, στις συνάξεις τους εκείνοι, οἱ ὁποῖοι συναθροίζονται εκτός της Εκκλησίας του Χριστοῦ; Και αν υποστούν και μαρτυρικό θάνατο αυτοί οἱ ἄνθρωποι για την ὁμολογία του ὀνόματος του Χριστοῦ, ὅμως ἡ κηλίδα αὐτή (αἵρεση, σχίσμα) οὔτε με το αἷμα δεν εξαλείφεται. Ασυγχώρητη και βαρειά εἶναι ἡ ενοχή της διαίρεσης, και οὔτε με το μαρτύριο δεν εξαγνίζεται. Δεν μπορεί να εἶναι μάρτυρας εκείνος, ο ὁποῖος δεν βρίσκεται εντός της Εκκλησίας» (Περί της ἐνότητος... κεφ 13-14)

ΕΥΣΕΒΙΟΣ ΚΑΙΣΑΡΕΙΑΣ

«Για τον λόγο αὐτόν, ὅταν αυτοί που κλήθηκαν στο μαρτύριο της αληθινῆς πίστεως από τους κόλπους της Εκκλησίας συμβεῖ να βρεθοῦν μαζί με μερικούς λεγομένους μάρτυρες από τους κύκλους της αἵρεσης των Φρυγῶν (Μοντανισμός), διαχωρίζονται από αὐτούς και πεθαίνουν χωρίς να ἔλθουν σε επαφή με αὐτούς, διότι δεν θέλουν να δώσουν την συγκατάθεσή τους στο πνεῦμα του Μοντανού» (Εκκλ. Ἰστ. Ε 16,21 ΕΠΕ 2,177-179)

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«...τώρα [αφού ο ἐπίσκοπος ξεχώρισε τα λείψανα] που βρίσκονται μόνο τους τα μαργαριτάρια (λείψανα ὀρθοδόξων μαρτύρων), που ξέφυγαν τα πρόβατα από τους λύκους (λείψανα αιρετικῶν μαρτύρων που ἦταν θαμμένα μαζί), που απομακρύνθηκαν οἱ ζωντανοί από τους νεκρούς. ..Και γινόταν το ἴδιο ὅπως αν ἓνα κοπάδι πρόβατα, ἐνῶ ἔτρεχε να απολαύσει καθαρά νερά, πλησίαζε μεν στις καθαρές πηγές, γύριζε ὅμως πάλι πίσω επειδή ἀναδυόταν από κάπου ἐκεῖ κοντά βρώμα και δυσσομία. Ἐτσι συνέβαινε και στην περίπτωση αὐτοῦ του ποιμνίου. Βάδιζε ο λαός προς τις καθαρές

πηγές των μαρτύρων, όταν όμως αισθανόταν την αιρετική δυσσομία που αναδυόταν από εκεί κοντά γύριζε πάλι πίσω... Και (ο επίσκοπος) για τους μάρτυρες έδειξε τιμή, επειδή τους απάλλαξε από τους κακούς γείτονες» (ΕΠΕ 36,203)

ΣΥΝΟΔΟΣ ΛΑΟΔΙΚΕΙΑΣ (360)

«Δεν πρέπει κανένας Χριστιανός να εγκαταλείπει τους μάρτυρες του Χριστού και να πηγαίνει στους τάφους των ψευδομαρτύρων, δηλαδή των μαρτύρων των αιρετικών... γιατί αυτοί είναι ξένοι με το Θεό» (Κανών 34)

11) Δείχνουν θάρρος και αφοβία

ΑΘΑΝΑΣΙΟΣ ΜΕΓΑΣ

«δεν θελήσαμε να συνθηκολογήσουμε με αυτούς αλλ' προτιμήσαμε καλύτερα να διωκόμαστε από αυτούς, παρά να μιμηθούμε τον τρόπον του Ιούδα. Ζητούν να μας φονεύσουν. Διότι αυτό διψούν, και μέχρι σήμερα τουλάχιστον δεν σταμάτησαν να θέλουν να χύσουν το αίμα μας. Αλλά δι' αυτά δεν με ενδιαφέρει καθόλου» (ΕΠΕ 10, 83-85)

ΜΑΡΚΟΣ ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ

«Δεν θα το κάνω αυτό ποτέ, ό,τι και να γίνει» (η απάντησή του αρνούμενος να υπογράψει, ο.π. 10,9, σελ. 484)

12) Είναι ΑΝΥΠΟΧΩΡΗΤΟΙ. Καμία έκπτωση ούτε και στα πιο «ΜΙΚΡΑ» του Δόγματος

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΝΥΣΣΗΣ (+394)

«Σε αυτήν την πίστη που ο Θεός παρέδωσε στους αποστόλους, δεν κάνουμε ούτε αφαίρεση, ούτε παραλλαγή, ούτε προσθήκη. Γνωρίζουμε με ακρίβεια ότι όποιος τολμά να μεταβάλλει τους θείους λόγους με σοφιστικούς δόλους, αυτός έρχεται από τον πατέρα του τον διάβολο» (ΕΠΕ 3,487).

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ ΜΕΓΑΣ

«ποια από τις λέξεις με θεολογικό περιεχόμενο είναι τόσο ασήμαντη ώστε... να μην έχει μεγάλη επίδραση είτε θετική είτε αρνητική; Διότι αν από τον ευαγγελικό νόμο δεν πρόκειται να χαθεί ούτε ένα γιώτα, ούτε ένα γράμμα, πώς θα ήταν ακίνδυνο για μας να προσπερνάμε και τα πιο μικρά; Αυτά λοιπόν... είναι συγχρόνως μικρά και μεγάλα· ως προς τη συντομία της προφοράς είναι μικρά και για αυτό το λόγο ίσως να είναι και ευκαταφρόνητα· ως προς τη δύναμη όμως της σημασίας τους είναι μεγάλα» (ΕΠΕ 10,281-283)

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«Όπως ακριβώς στα βασιλικά νομίσματα αυτός που έκοψε έστω και λίγο από ό,τι είναι χαραγμένο πάνω, κατέστησε όλο το νόμισμα κίβδηλο· έτσι και αυτός που ανέτρεψε και το μικρότερο από την υγιή πίστη, καταστρέφει το παν... Πού είναι λοιπόν αυτοί που μας κατηγορούν ότι είμαστε φιλόνοικοι λόγω της διάστασης με τους αιρετικούς;... Αλλά το αίτιο όλων των κακών είναι αυτό ακριβώς, το ότι δεν αγανακτούμε για αυτά τα μικρά» (PG 61,622)

«Δεν είπε ο Απόστολος (Γαλ. α 9) εάν κηρύττουν αντίθετα ή ανατρέπουν το παν, αλλά και αν κάτι μικρό ευαγγελίζονται διαφορετικό από ό,τι σας κήρυξα, και αν ακόμη κάτι ασήμαντο μετακινήσουν, ας είναι ανάθεμα» (ΕΠΕ 20,201)

ΚΥΡΙΛΛΟΣ ΑΛΕΞΑΝΔΡΕΙΑΣ

«Με κανέναν τρόπο δεν ανεχόμαστε να σαλευτεί από κάποιον η πίστη που ορίστηκε, δηλαδή το Σύμβολο της πίστης, ούτε έστω και μία συλλαβή να παραβεί κάποιος, ενθυμούμενοι αυτού που λέει «μη μετακινείς όρια αιώνια τα οποία τοποθέτησαν οι πατέρες σου»» (PG 77,180D)

ΙΣΙΔΩΡΟΣ ΠΗΛΟΥΣΙΩΤΗΣ (+435)

«Και κανένας να μην αποδεχόταν, πρέπει να προτιμάται η αλήθεια» (ΕΠΕ τόμος 3,439)

ΕΦΡΑΙΜ Ο ΣΥΡΟΣ (306-373)

«Αλλοίμονο σε εκείνους που μολύνουν την αγία πίστη με αιρέσεις ή συγκαταβαίνουν στους αιρετικούς» (τόμος Δ, σελ. 26)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΠΑΛΑΜΑΣ +1359)

«Στα σχετικά με το Θεό δεν είναι μικρό το παραμικρό» (Α, σελ. 24)

ΜΑΡΚΟΣ Ο ΕΥΓΕΝΙΚΟΣ (+1444)

«Στα της πίστης δεν χωράει συγκατάβαση· διότι η συγκατάβαση δημιουργεί ελάττωση της πίστης... Διότι σε αυτά δεν είναι μικρό και αυτό που φαίνεται μικρό» (Συροπούλου 8, κεφ. ΙΒ, σ. 234,235)

13) Είναι ΑΠΟΛΥΤΩΣ ΒΕΒΑΙΟΙ για την αλήθεια της Ορθοδοξίας

Το ωμοφόριο του πατριάρχη.

Ο πατριάρχης Αντιοχείας Εφραίμιος (527-546) είχε θερμό ζήλο για την ορθόδοξη πίστη. Όταν λοιπόν άκουσε ότι στην περιοχή της Ιεραπόλεως ασκήτευε κάποιος αιρετικός στυλίτης, πήγε κοντά του για να τον επαναφέρει στην Ορθοδοξία.

Αφού συζήτησαν αρκετά, ο στυλίτης επέμενε και ζήτησε έμπρακτες αποδείξεις.

- Δηλαδή τι θέλεις; Με τι τρόπο να σου αποδείξω την ορθότητα των δογμάτων μας;

- Να, κύριε πατριάρχη, αποκρίθηκε ο στυλίτης. **Ν' ανάψουμε μια φωτιά και να μπούμε και οι δύο μέσα! Όποιος δεν καή, αυτός θα είναι πραγματικά ορθόδοξος.**

Τότε ο θείος Εφραίμιος του λέει:

- Έπρεπε, παιδί μου, να μ' ακούσης σαν πατέρα και τίποτε περισσότερο να μη ζητήσεις. Επειδή όμως ζήτησες απόδειξη που ξεπερνά τις δικές μου δυνάμεις, θα εμπιστευθώ στον Κύριό μου και θα το κάνω αυτό για τη σωτηρία της ψυχής σου!

Γυρίζει μετά στους ακολούθους του και τους παραγγέλλει:

- Ευλογητός ο Θεός. Φέρτε εδώ μερικά ξύλα.

Και αφού τα έφεραν, ανάβει φωτιά ο πατριάρχης μπροστά στον στύλο και απευθύνεται στον στυλίτη.

- Κατέβα λοιπόν να μπούμε και οι δύο στη φωτιά αυτή, όπως ζήτησες.

Κατάπληκτος εκείνος για την πίστη του πατριάρχη, αρνείται να κατεβή.

- Εσύ δεν το πρότεινες αυτό; Του λέει ο πατριάρχης. Πώς τώρα αρνείσαι να κατέβης;

Τότε ο θείος Εφραίμιος έβγαλε το ωμοφόριο του, πλησίασε τη φωτιά και προσευχήθηκε:

- Κύριε Ιησού Χριστέ, ο Θεός μας, ο οποίος σαρκώθηκες για τη σωτηρία μας από τη Δέσποινά μας, Αειπάρθενη Θεοτόκο, φανέρωσέ μας την αληθινή πίστη.

Μόλις τελείωσε την προσευχή αυτή, πέταξε το ωμοφόριο στη μέση της φωτιάς. Η φωτιά άναβε πολλή ώρα και αποτέφρωσε όλα τα ξύλα. Μόλις έσβησε, πλησίασαν και πήραν το ωμοφόριο σώο και άβλαβές, χωρίς ίχνος καψίματος.

Ο στυλίτης, συγκλονισμένος, αναθεμάτισε την αίρεση στην οποία πίστευε, προσήλθε στην Ορθοδοξία και σύντομα κοινώνησε από τα χέρια του πατριάρχη. (Λειμωνάριον, στο Χαρίσματα και χαρισματούχοι, τόμος Γ, εκδ. Ι Μ Παρακλήτου, σελ191-192)

«Το θαύμα της αναστάσεως ενός νεκρού που έκανε ο αββάς Μακάριος»

Έτσι, καθώς θυμάμαι, εξαιτίας των περιστάσεων, ο αββάς Μακάριος, ο πρώτος που κατοίκησε στην έρημο της Σκήτης, ανέστησε ένα νεκρό.

Ενας αιρετικός, οπαδός του αιρετικού Ευνομίου, πάσχιζε να κατασρέψει την ορθόδοξη πίστη με διαλεκτικά τεχνάσματα. Οι πιστοί της Εκκλησίας, οι οποίοι έβλεπαν να απειλούνται από φοβερή λαίλαπα –γιατί ήδη ένα μεγάλο πλήθος είχε δελεασθεί από τις δοξασίες του Ευνομίου– ζήτησαν βοήθεια από τον αββά Μακάριο. Ο Αββάς, βλέποντας τον ορατό πλέον πνευματικό κίνδυνο που απειλούσε τους χριστιανούς, αποφάσισε να επέμβει.

Συναντήθηκε λοιπόν ο Αββάς με τον αιρετικό και αυτός του επιτέθηκε με πλήθος συλλογισμών και επιχειρημάτων. Ο αββάς Μακάριος αναμετρήθηκε μαζί του εκθέτοντας την αλήθεια της Εκκλησίας, ενώ αυτός επιχειρούσε να τον παρασύρει μέσα στα ακανθώδη μονοπάτια της Αριστοτέλειας φιλοσοφίας. Η συζήτηση μάκραινε χωρίς αποτέλεσμα. Έτσι ο όσιος Μακάριος αποφάσισε να δώσει τέλος σ' αυτές τις άκαρπες συζητήσεις με τον εξής σύντομο και αποστολικό λόγο που λέει:

- «Η βασιλεία του Θεού δεν στερεώνεται στις ψυχές με την ευγλωττία, αλλά με θεία δύναμη». (Α΄ Κορ. 4,20).

Εμπρός λοιπόν, είπε στον αιρετικό, **πάμε στους τάφους και στον πρώτο νεκρό που θα βρεθεί μπροστά μας, ας επικαλεστούμε το Όνομα του Κυρίου** κι ας δείξουμε, καθώς λέει και η Αγία Γραφή, την πίστη μας με έργα. Ο Θεός θα μας φανερώσει ασφαλώς που βρίσκονται τα σημάδια της αληθινής πίστης. Δεν πρόκειται να φανερωθεί η αλήθεια με τις μάταιες συζητήσεις, αλλά με τη δύναμη των θαυμάτων και με την κρίση Εκείνου που δεν είναι δυνατόν να λαθέψει.

Ο αιρετικός άκουσε αυτά τα λόγια και, καταντροπιασμένος που νικήθηκε μπροστά σ' όλο το λαό που τον περικύκλωνε, **προσποιήθηκε αμέσως ότι δέχεται να συμμετάσχει και σ' αυτού του είδους την αναμέτρηση με τους όρους που του πρότεινε ο Αββάς και υποσχέθηκε ότι την επόμενη μέρα θα ήταν εκεί.**

Την άλλη μέρα όλοι βιάζονταν να φθάσουν στο ορισμένο μέρος, λαχταρώντας να δουν ένα τέτοιο θέαμα. Περίμεναν για πολύ. **Αυτός όμως, έχοντας συνείδηση της απιστίας του, όχι μόνο κρύφτηκε από το φόβο του, αλλά και εγκατέλειψε χωρίς καθυστέρηση τη χώρα.** Ο αββάς

Μακάριος, αφού τον περίμενε μέχρι την Ενάτη ώρα, με όλο το πλήθος που είχε εκεί συρρεύσει κι αυτός δεν φαινόταν πουθενά, κατάλαβε ότι οι τύψεις της συνειδήσεως του έκαναν τον αιρετικό να αποφασίσει να αποφύγει τη συνάντηση. Πήρε λοιπόν μαζί του το πλήθος των ανθρώπων, που ο αιρετικός είχε οδηγήσει σε λανθασμένο δρόμο πίστης, και κατευθύνθηκε προς τους τάφους, όπως είχαν συμφωνήσει την προηγούμενη ημέρα.

Στην Αίγυπτο υπάρχει μια συνήθεια, την οποία ακολουθούν οι κάτοικοι αναγκαστικά, εξαιτίας των πλημμυρών του Νείλου. Κάθε χρόνο υπερχειλίζει ο ποταμός και για μεγάλο χρονικό διάστημα η χώρα καλύπτεται σ' όλη την έκτασή της από τα νερά. Η περιοχή τότε μοιάζει με τεράστια θάλασσα, την οποία μόνο με βάρκα μπορεί κανείς να τη διασχίσει. Έτσι οι κάτοικοι αναγκάζονται να ταριχεύουν τους νεκρούς με τα πιο δυνατά αρώματα και να τους τοποθετούν σε μικρά κελιά, αρκετά υπερυψωμένα, εφόσον η γη είναι συνεχώς υγρή από τα νερά του ποταμού και δεν επιτρέπει την ταφή τους. Γιατί η δύναμη της πλημμύρας είναι τέτοια που, αν θάψουν εκεί ένα νεκρό, το νερό θα τον βγάλει πάλι στην επιφάνεια.

Σταμάτησε λοιπόν ο όσιος Μακάριος μπροστά σ' έναν από τους πιο παλαιούς τάφους και είπε:

- «**Άνθρωπέ μου, αν αυτός ο αιρετικός είχε έλθει εδώ μαζί μου και αν εγώ σε είχα καλέσει στο Όνομα του Χριστού του Θεού μου, πες μου θα είχες σηκωθεί, μπροστά σ' όλο αυτό το πλήθος, το οποίο αυτός ο απατεώνας παρά λίγο να οδηγήσει στον όλεθρο;**».

Ο νεκρός σηκώθηκε και απάντησε:

«Ασφαλώς, θα είχα σηκωθεί».

Τον ρώτησε τότε ο αββάς Μακάριος, τι ήταν όταν ζούσε, σε ποιά εποχή έζησε και αν είχε ακούσει ποτέ κάτι για τον Χριστό. Εκείνος απάντησε ότι είχε ζήσει την εποχή των πιο αρχαίων βασιλέων και ότι δεν είχε ακούσει ούτε καν το Όνομα του Χριστού.

«Κοιμήσου εν ειρήνη», του είπε τότε ο αββάς Μακάριος, περιμένοντας «την κοινήν Ανάστασιν».

Η αρετή λοιπόν και το χάρισμα του αββά Μακαρίου θα παρέμεναν για πάντα κρυμμένα –όσο βέβαια εξαρτιόταν από τον ίδιο– αν δεν ήταν η ανάγκη μιας ολόκληρης επαρχίας που κινδύνευε κι αν η μεγάλη του πίστη και η ειλικρινής αγάπη του για τον Χριστό δεν τον είχαν τόσο πολύ πιέσει, ώστε να αναγκασθεί να κάνει αυτό το θαύμα. Γιατί δεν έκανε ασφαλώς το θαύμα ο Αββάς για να επιδειχθεί ή γιατί τον είχε παρακινήσει η κενοδοξία του. Η αγάπη του Χριστού και ο κίνδυνος που διέτρεχαν οι πιστοί της Εκκλησίας τον ανάγκασαν να το κάνει.

(αββά Κασσιανού, Συνομιλίες...τόμος Β σελ. 139-141, εκδ. Ετοιμασία)

14) Δείχνουν ΑΓΑΠΗ αληθινή, όχι ΚΟΣΜΙΚΗ, ΑΝΘΡΩΠΙΝΗ, ΚΑΛΠΙΚΗ

«Έθνος 15-11-1966 «Τα δόγματα ας τα κλείσει κάθε Εκκλησία εις τα θησαυροφυλάκιά της και με το κάλυμμα αυτό να εκδώσωμεν το κοινόν νόμισμα της αγάπης (πατριάρχης Αθηνάγορας)»

ΠΑΥΛΟΣ αγαπωμεν εν αληθεια (Α Ιω. γ 18, Β Ιω. 1) και αληθεύομεν εν αγαπη (Εφεσ. Δ 15)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ ΘΕΟΛΟΓΟΣ (+390)

«Δεν ζητούμε να νικήσουμε (τους αιρετικούς), αλλά να τους δεχτούμε κοντά μας ως αδελφούς, για τον χωρισμό των οποίων σπαράζει η καρδιά μας»

«Ούτε είμαστε ειρηνικοί εναντίον του λόγου της αλήθειας, παραλείποντας κάτι για να μας δοξάσουν ως επιεικείς, διότι δεν κυνηγάμε με κακό τρόπο το καλό και ειρηνεύουμε μαχόμενοι νόμιμα και εντός των δικών μας όρων και των κανόνων του Πνεύματος» (PG 36,473)

«και ας μη νομίσει κανείς ότι λέω ότι πρέπει να αγαπάει κανείς την κάθε είδους ειρήνη (διότι όπως γνωρίζω ανταρσίες πολύ καλές, έτσι γνωρίζω και πολύ βλαβερή ομόνοια): εννοώ μόνο την καλή ομόνοια η οποία συνδέει με το Θεό... εκεί μεν όπου είναι φανερά τα σημάδια της ασέβειας, είναι προτιμότερο να παραδώσει κανείς τον εαυτό του στη φωτιά...παρά να γίνει συμμετοχος στην πονηριά» (ΕΠΕ, 1,265)

«Είναι καλύτερος ο επαινετός πόλεμος από ειρήνη που χωρίζει από το Θεό. Και για αυτό το Πνεύμα σπλίζει τον πράο μαχητή ώστε να μπορεί να πολεμάει όπως πρέπει»

«Είναι καλύτερη από εμπαθή ομόνοια, η διάσταση χάριν της ευσέβειας» (PG 35,488C,736AB)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

«Δεν έχουμε χρέος να κάνουμε χάρη σε αυτούς (τους αιρετικούς), αλλά να υπηρετούμε την ακρίβεια των κανόνων» (ΕΠΕ 1,σελ. 187,189)

«Να είσαι βέβαιος ότι και εμείς με πόνο και άφθονο θρήνο υποφέρουμε τον χωρισμό από αυτούς που παρεκκλίνουν από την ορθή πίστη, αλλά τον υποφέρουμε. Διότι για τους εραστές της αλήθειας δεν είναι τίποτα προτιμότερο από τον Θεό» (ΕΠΕ 2, 297)

«Θα ήμασταν πράγματι οι πιο παράλογοι από όλους τους ανθρώπους, εάν ευχαριστιόμασταν στα σχίσματα και τις διασπάσεις των Εκκλησιών και δεν θεωρούσαμε την ένωση των μελών του σώματος του Χριστού ως το μέγιστο των αγαθών» (ΕΠΕ 3, 49)

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«Αν δεις κάπου να βλάπτεται η ευσέβεια, να μην προτιμάς την ομόνοια από την αλήθεια, αλλά να στέκεσαι γενναία έως θανάτου... χωρίς να προδίδεις πουθενά την αλήθεια» (P.G. 60,611)

«Κανένα νόθο δόγμα να μην παραδεχτείτε με το πρόσχημα της αγάπης» (PG 62,191)

«Την γνήσια αγάπη δεν την δείχνει το να τρώμε μαζί, ούτε να προσφωνούμε με λόγια σπουδαία, ούτε τα κολακευτικά λόγια, αλλά το να διορθώσω και να εξετάσω το συμφέρον του πλησίον, το να σηκώσω αυτόν που έχει πέσει» (PG.54,623)

ΜΑΞΙΜΟΣ ΟΜΟΛΟΓΗΤΗΣ

«επιθυμώ και εύχομαι να είστε σκληροί απόλυτα και αμείλικτοι μόνο στο να μη συμπράξετε με τους αιρετικούς... γιατί εγώ ορίζω ως μισανθρωπία και χωρισμό από τη θεία αγάπη, την προσπάθεια να ενισχυθεί η πλάνη για περισσότερη καταστροφή εκείνων που έχουν ήδη πέσει σε αυτήν». (ΕΠΕ 15B, σελ.165)

ΠΑΙΣΙΟΣ ΓΕΡΩΝ

«Με τους Ορθοδόξους είμαστε αδέρφια και κατά σάρκα και κατά πνεύμα, ενώ με τους άλλους είμαστε αδέρφια μόνο κατά σάρκα. Επομένως, για έναν λόγο παραπάνω, πρέπει να προσευχόμαστε με περισσότερο πόνο για αυτούς, γιατί αυτοί είναι πιο ταλαίπωροι» (Λόγοι ΣΤ, 31)

15) Δεν τους νοιάζει να ΑΡΕΣΟΥΝ, ούτε οι ΚΑΛΟΙ ΤΡΟΠΟΙ, Η ΨΕΥΤΟΕΥΓΕΝΕΙΑ

ΕΙΡΗΝΑΙΟΣ

«αν είχε ακούσει κάτι τέτοιο (τις διδασκαλίες του Φλωρίνου) ο μακάριος και αποστολικός εκείνος πρεσβύτερος (ο Πολύκαρπος), αφού θα κραύγαζε, θα έφραζε τα αυτιά του και θα έλεγε κατά την συνήθειά του «ω καλέ Θεέ, σε ποιους καιρούς με διατήρησες, ώστε να υποφέρω αυτά τα πράγματα», θα έφευγε και από τον τόπο όπου καθισμένος ή όρθιος θα άκουγε τέτοιους λόγους» (Ευσεβίου Καισαρείας, Εκκλησιαστική Ιστορία,ΕΠΕ 2 191-193)

ΓΡΗΓΟΡΙΟΣ

«Όποιους όμως πιστεύουν διαφορετικά να τους αποστρέψεται και να τους θεωρείς ξένους κι από το Θεό κι από την καθολική Εκκλησία...»(ΕΠΕ 7,197)

ΒΑΣΙΛΕΙΟΣ

«(ο μοναχός) πρέπει να ειρηνεύει με όσους έχουν την ίδια πίστη και να αποστρέφεται τους αιρετικούς» (Περί ασκήσεως, ΕΠΕ 8, 159(7-8))

ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«Εάν κάποιος έχει δόγμα διεστραμμένο φεύγε από αυτόν και μην τον δεχτείς, μην πείθεσαι, όχι μόνο αν είναι άνθρωπος, αλλά ακόμα και αν είναι άγγελος που κατέβηκε από τον ουρανό» (PG 61,625)

«Όταν πρέπει να ευεργετήσεις κάποιον, να είσαι κοντά σε κάθε άνθρωπο· όταν όμως εξετάζεται ο λόγος της αλήθειας, να αναγνωρίζεις τον δικό σου και τον ξένο. Και αν ακόμη έχεις αδελφό από τον ίδιο πατέρα και την ίδια μητέρα και δεν έχει κοινωνία μαζί σου ως προς το νόμο της αλήθειας, ας είναι για σένα πιο βάρβαρος και από Σκύθης» (PG 55,461)

ΟΣΙΟΣ ΠΑΪΣΙΟΣ ΑΓΙΟΡΕΙΤΗΣ

«Ο κ. Τσολάκης Βασίλειος, Αστυνομικός από την Αριδαία, διηγείται: Κάποιος γνωστός μου είχε πάει στο εξωτερικό. Δυστυχώς εκεί έμπλεξε με Προτεστάντες με αποτέλεσμα να αρνηθεί την Ορθοδοξία και να γίνει Προτεστάντης. Μια μέρα με επισκέφτηκε στο γραφείο μου και βλέποντας τη φωτογραφία του π. Παΐσιου μου είπε έντρομος: Αυτόν τον ξέρω. Πριν 10 χρόνια πήγα στο Κελλί του με άλλους δύο. Μόλις φθάσαμε, μόνο εμένα δεν μου επέτρεψε να μπω. Διότι μου είπε ότι είμαι αιρετικός, γιατί δεν πιστεύω στην Παναγία και στους Αγίους» (ιερομονάχου Ισαάκ, Βίος Γέροντος Παΐσιου, σελ. 611)

Ο αββάς Ιωάννης και ο αιρετικός.

Ο υποτακτικός του αββά Ιωάννη του Σαββαΐτου Θεόδωρος, ήρθε στο κελί του γέροντά του μαζί με έναν αιρετικό, χτύπησαν την πόρτα και όταν τους άνοιξε έβαλαν και οι δύο μετάνοια. Έπειτα ο Θεόδωρος του ζήτησε να τους ευλογήσει

- Εσένα σε ευλογώ. Όχι όμως αυτόν, απάντησε ο αββάς

- Ευλόγησέ τον παρακάλεσε ο Θεόδωρος.

- Δεν τον ευλογώ γιατί είναι αιρετικός είπε ο αββάς που πρώτη φορά τον έβλεπε. Θα τον ευλογήσω, εάν εγκαταλείψει την αίρεση και επιστρέψει στην εκκλησία.

Ο αιρετικός απόρησε με το διορατικό χάρισμα του γέροντος και υποσχέθηκε να επιστρέψει σύντομα στην εκκλησία. (Χαρίσματα και χαρισματούχοι τόμος Α, εκδ. Ιερά Μονή Παρακλήτου, σελίδα 71)

ΑΒΒΑΣ ΘΕΟΔΩΡΟΣ ΦΕΡΜΗΣ

«Είπε ο αββάς Θεόδωρος της Φέρμης: «Εάν έχεις φιλία με κάποιον και συμβεί να πέσει αυτός σε σαρκικό αμάρτημα, άπλωσε το χέρι σου εάν μπορεί, και τράβηξέ τον επάνω. Αν όμως πέσει σε αίρεση και δεν πείθεται στα λόγια σου για να την αποστραφεί, αμέσως κόψε κάθε σχέση μαζί του· γιατί με την αργοπορία, υπάρχει κίνδυνος να γκρεμιστείς και εσύ μαζί του στο λάκκο» (Μέγα Γερωνικό τόμος Γ, σελ. 61)

16) Μισούν την αίρεση, όχι τον άνθρωπο. Ποτέ ΒΙΑ, ΔΙΩΓΜΟΣ αιρετικών. Ποτέ ΦΑΝΑΤΙΣΜΟΣ ΧΡΥΣΟΣΤΟΜΟΣ

«Διότι τέτοιος είναι ο δικός μας πόλεμος, δεν καθιστά τους ζωντανούς νεκρούς, αλλά τους νεκρούς τους οδηγεί στη ζωή, γεμάτος από ημερότητα και πολλή επιείκεια. Διότι δεν πολεμώ με υλικά όπλα, αλλά με τον λόγο καταδιώκω, όχι τον αιρετικό, αλλά την αίρεση. Δεν αποστρέφομαι τον άνθρωπο, αλλά μισώ την πλάνη και θέλω να τον αποσπάσω από αυτήν...θέλω να διορθώσω τη γνώμη, που τη διέφθειρε ο διάβολος... και εγώ λοιπόν εάν πολεμήσω τους αιρετικούς, δεν πολεμώ τους ίδιους τους ανθρώπους, αλλά θέλω να απομακρύνω την πλάνη και να καθαρίσω τη σαπίλα» (ΕΠΕ,37, 297)

ΓΕΡΟΝΤΙΚΟ

«Ήλθαν κάποτε αρειανοί στο αββά Σισώη στο όρος του αββά Αντωνίου και άρχισαν να κατηγορούν τους ορθόδοξους. Ο γέροντας δεν τους αποκρίθηκε καθόλου και φωνάζοντας τον μαθητή του, είπε: Αβραάμ, φέρε μου το βιβλίο του Αγίου Αθανασίου και διάβαζέ το. Και ενώ εκείνοι σιωπούσαν, φανερώθηκε η αίρεση τους. Και τους έστειλε στο καλό. (Είπε Γέρων, σελ. 250)

17) Το ΠΑΡΑΔΕΙΓΜΑ και η ΑΓΙΟΤΗΤΑ τους αλλάζουν τους αιρετικούς ΟΣΙΟΣ ΣΕΡΑΠΙΩΝ

«Φεύγοντας από εκεί ο Σαραπίων κατευθύνθηκε στην περιοχή της Λακεδαίμονας όπου άκουσε πως ένας προύχοντας ήταν Μανιχαίος αυτός και η οικογένειά του.... Έκανε και σε αυτήν την περίπτωση ό,τι και με τους άλλους, πουλήθηκε δούλος και σε δύο χρόνια μέσα γλίτωσε τον κύριό του και τους δικούς του από την καταραμένη αίρεση, ξαναφέροντάς τους στην εκκλησία. Τότε ο αφέντης του όχι μόνο τον ελευθέρωσε αλλά και τον θεωρούσε πια αδελφό του ή μάλλον πατέρα του» (Νερό από την έρημο, Αποστολική Διακονία, σελ. 62-63)

ΠΟΡΦΥΡΙΟΣ

«Ε, κι αυτοί οι ταλαίπωροι ψευδομάρτυρες του Ιεχωβα, ο Θεός να τους ελεήσει. Μερικοί Χριστιανοί αγανακτούν εναντίον τους, άλλοι, πάλι, τσακώνονται μαζί τους και τους βρίζουν, άλλοι τους καταδιώκουν στα δικαστήρια. Όμως δεν καταπολεμείται έτσι ο χιλιασμός. Ξέρετε πώς καταπολεμείται; Όταν εμείς αγιασθούμε» (Ανθολόγιο Συμβουλών)

18) ΔΙΑΛΟΓΟΣ όχι επί ΙΣΟΙΣ ΟΡΟΙΣ! Σκοπός διαλόγου η ΜΕΤΑΝΟΙΑ-ΕΠΙΣΤΡΟΦΗ ΑΝΤΩΝΙΟΣ ΜΕΓΑΣ

«Διότι ούτε με τους σχισματικούς Μελιτιανούς ήρθε ποτέ σε επικοινωνία... ούτε με τους Μανιχαίους ή με άλλους αιρετικούς μίλησε φιλικά παρά μόνο μέχρι τη συμβουλή να επιστρέψουν στην ευσέβεια, διότι πίστευε και συμβούλευε, ότι η φιλία και η συναναστροφή με αυτούς είναι καταστροφή και απώλεια της ψυχής. Έτσι ακριβώς σιχαινόταν και την αίρεση των αρειανών... Όταν κάποτε παρουσιάστηκαν σε αυτόν μερικοί φανατικοί αρειανοί, αφού τους ανέκρινε και αντιλήφθηκε ότι ήταν ασεβείς, τους έδωξε από το όρος λέγοντας ότι τα λόγια τους ήταν χειρότερα από το δηλητήριο των φιδιών. (δες αρχή...)

ΠΑΙΣΙΟΣ ΓΕΡΩΝ

«Πρέπει να βρίσκονται στις συμπροσευχές τους και στα συνέδρια και οι Ορθόδοξοι. Είναι μια παρουσία». Τι παρουσία; Τα λύνουν όλα με την λογική και δικαιολογούν τα αδικαιολόγητα. ...Μερικοί από τους Ορθόδοξους που έχουν ελαφρότητα και θέλουν να κάνουν προβολή «Ιεραποστολή», συγκαλούν συνέδρια με ετεροδόξους, για να γίνεται ντόρος και νομίζουν ότι θα προβάλουν έτσι την Ορθοδοξία, με το να γίνουν δηλαδή ταραμοσαλάτα με τους κακόδοξους. ...Αυτό που επιβάλλεται σε

κάθε Ορθόδοξο είναι να βάζει την καλή ανησυχία και στους ετεροδόξους, να καταλάβουν δηλαδή ότι βρίσκονται σε πλάνη, για να μην αναπαύουν ψεύτικα τον λογισμό τους... Έρχονται εκεί στο Καλύβι μερικά παιδιά Καθολικά με πολύ καλή διάθεση, έτοιμα να γνωρίσουν την Ορθοδοξία. «Θέλουμε κάτι να μας πεις, για να βοηθηθούμε πνευματικά», μου λένε. «Κοιτάξτε, του λέω· πάρτε την Εκκλησιαστική Ιστορία και θα δείτε ότι κάποτε ήμασταν μαζί και μετά που φθάσατε. Αυτό πολύ θα σας βοηθήσει. Κάντε αυτό, και άλλη φορά θα συζητήσουμε πολλά».